

Péče bytová.

Zákon ze dne 25. ledna 1922, č. 31, kterým se prodlužuje omezení práva stěhovacího podle zákona ze dne 17. března 1921, čís. 118 Sb. z. a n.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1. — Doba, po kterou přesídlení do obce může nařízením podle § 1 zákona ze dne 17. března 1921, čís. 118 Sb. z. a n., býti dovoleno jen za podmínek zákonem tím stanovených, prodlužuje se do 31. prosince 1922.

§ 2. — Zákon tento nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

§ 3. — Ministru sociální péče se ukládá, aby tento zákon provedl v dohodě s ministrem vnitra.

(Vyhlášen v 12. částce Sb. z. a n. dne 16. února 1922.)

Nařízení vlády republiky Československé ze dne 9. února 1922, č. 32, kterým se prodlužuje omezení práva stěhovacího podle nařízení ze dne 15. července 1921, čís. 235 Sb. z. a n.

Podle zákona ze dne 25. ledna 1922, čís. 31 Sb. z. a n., se nařizuje:

§ 1. — Doba, po kterou podle § 1 nařízení ze dne 15. července 1921, čís. 235 Sb. z. a n., přesídlení do obcí v ustanovení tom jmenovaných jest dovoleno jen za podmínek, stanovených zákonem ze dne 17. března 1921, čís. 118 Sb. z. a n., o omezení práva stěhovacího, prodlužuje se do 31. prosince 1922.

§ 2. — Toto nařízení nabývá účinnosti vyhlášením.

§ 3. — Ministru sociální péče se ukládá, aby toto nařízení provedl v dohodě s ministrem vnitra.

(Vyhlášeno v 12. částce Sb. z. a n. dne 16. února 1922.)

Zákon ze dne 27. ledna 1922, č. 45, o stavebním ruchu.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

HLAVA PRVÁ.

Opatření stavenišť.

§ 1. — Jako staveniště lze použiti nejprve pozemků státních.

Státní správa se zmocňuje, aby pozemky k zastavění způsobilé, jichž nehodlá sama zastavěti nebo použiti k účelům veřejným, prodala za náhradu obecné jejich hodnoty.

O návrhu a podmínkách zřízení rozhoduje ministerstvo financí v dohodě s ministerstvem, v jehož správě jest pozemek, do 14 dnů ode dne podání žádosti.

§ 2. — Pozemky dosud nezastavěné nebo zastavěné, avšak k účelům obývacím nezužitkované, mohou po dobu nynější nouze o byty býti vyvlastněny pro stavbu obytných domů, pro stavbu nutných hospodářských budov drobného zemědělce, pro stavbu malé provozovny drobného živnostníka nebo pro stavbu budov určených pro veřejnou potřebu, u ústavů léčebných také pro hospodářství a zahrady jejich, a pro komunikace k těmto stavbám nutné.

Za stejných podmínek vyvlastniti lze také pozemky, na nichž jsou obytné domy nebo jiné stavby, kterýchž příslušný úřad zakázal užívati nebo jež nařídil zbourati.

Vyvlastnění nepostihuje práv, spojených s pozemkem nebo jiným předmětem, o jejichž vyvlastnění jde, pokud práva ta tvoří samostatný hospodářský předmět. Práva tato mohou být spojena s některým knihovním tělesem nebo mohou pro ně být zřízeny zvláštní knihovní vložky.

§ 3. — Vyvlastňovati jest pozemky ve stavebním obvodu obcí při otevřených již komunikacích nebo výjimečně takové, k nimž se komunikace dají snadno zřídit bez větších nákladů.

Z těchto pozemků jest vyvlastňovati především půdu neplodnou, ale k zastavění způsobilou, než se sáhne k půdě plodné.

Pozemky jest vyvlastňovati v tomto pořadí: půdu zabranou, půdu fondů veřejných, pozemky obecní, pozemky soukromé.

Pro stavbu domku s jedním bytem lze vyvlastniti pozemek ve výměře do 400 m², pro stavbu domku o dvou bytech do 500 metrů čtvereč., ač-li parcelační povolení nestanoví větší plochy. Pro stavbu domku s jedním nebo dvěma byty a nutnými hospodářskými budovami pro drobného zemědělce nebo s malou provozovnou pro drobného živnostníka lze vyvlastniti pozemek ve výměře do 2000 m².

Vyvlastniti nelze pro stavbu obytných domů a pro komunikace k nim nutné vzrostlých sadů, dále nemovitostí, o kterých vlastník prokáže, že jich nevyhnutelně potřebuje pro svou vlastní živnost, hospodářství, dům nebo domácnost.

§ 4. — Vyvlastňovací řízení provede k žádosti stavebníkově neprodleně okresní politický úřad (magistrát), na Slovensku a v Podkarpatské Rusi služnovský úřad (magistrát), v jejichž správním obvodu jest vyvlastňovaný pozemek, když žadatel prokáže, že nemá v obci pozemku způsobilého k zamýšlené stavbě a že dobrovolný výkup se nezdařil.

V žádosti budiž přesně označen vyvlastňovaný pozemek a účel zamýšlené stavby; připojen budiž situační plánec stavby, odborně zhotovený v příslušném katastrálním měřítku.

Úřad požádá knihovní soud, aby poznamenal v knihách zahájení vyvlastňovacího řízení.

Tato poznámka jest účinná proti každému, kdo později dojde knihovního zápisu k vyvlastňované nemovitosti.

§ 5. — Řízením se zjistí především, jsou-li splněny podmínky §§ 2 a 3.

K tomuto konci úřad vykoná do osmi dnů na místě šetření, k němuž budtež pozváni obec a všichni zájemníci, jmenovitě, jde-li o pozemky nad dolovými měrami v provozu, také majitel těchto měr a horní revírní úřad (báňský komisariát nebo kapitanát). Jde-li o předměty historické nebo umělecké ceny, budiž slyšen také památkový úřad; k jeho posudku budiž dle možnosti přihlíženo, jde-li o vyvlastnění k účelům obytným.

K námitkám, které nebudou učiněny nejpozději při šetření na místě, nebude v řízení přihlíženo.

Nedohodnou-li se strany, vydá úřad do dalších 14 dnů vyvlastňovací nález, vyslechna soudního stavebního znalce, a je-li toho třeba, také hospodářského znalce. V něm určí zároveň podle výsledku provedeného řízení náhradu za vyvlastňovaný pozemek; nemůže-li o náhradě ihned rozhodnouti, rozhodne jen o vyvlastnění, určí výši prozatímní jistoty (§ 7) a vykoná další šetření o náhradě zvlášť.

Prohlásí-li vlastník pozemku, že ho sám použije pro stavbu v § 2 uvedené, může úřad k návrhu stavebníka pozemek vyvlastniti s podmínkou, že vyvlastňovací nález pozbude účinnosti, započne-li vlastník se

stavbou nejdéle ve lhůtě tří měsíců od doručení knihovního usnesení o poznámce dle § 4 tohoto zákona. Vlastník pozemku je povinen dokončiti stavbu v přiměřené lhůtě, kterou určí úřad. Jde-li o stavbu domu pro veřejnou potřebu nebo o vyvlastnění pozemků pro hospodářství a zahrady léčebných ústavů, nelze k takovému prohlášení přihlížeti.

V nálezu budiž označena stavba, k jejímuž provedení byl vydán vyvlastňovací nález, a určena přiměřená lhůta, do které vyvlastňovatel musí započítati se stavbou, pro kterou se pozemek vyvlastňuje. Lhůta ta nemá býti delší tří měsíců. K nálezu budiž připojen, je-li toho potřeby, oddělovací plánec o vyvlastněném pozemku, který dodá žadatel a potvrdí úřad.

Z nálezů lze se odvolati do 14 dnů po doručení k politickému zemskému úřadu; na Slovensku a v Podkarpatské Rusi k župnímu úřadu, z nálezů magistrátů města s právem municipálním k úřadu ministra s plnou mocí pro správu Slovenska. Odvolání jest podati u úřadu, který vynesl nález. Odvolací úřad vydá do 14 dnů rozhodnutí, z něhož není dalšího opravného prostředku.

§ 6. — Majiteli pozemku vyvlastněného k účelu stavebnímu přísluší jako náhrada obecná jeho hodnota.

Při určení náhrady nebud' hleděno k těm poměrům, o nichž je patřno, že byly způsobeny v úmyslu, aby jich bylo použito jako důvodu žádosti za zvýšení náhrady. Taktéž nebud' hleděno k ceně mimořádné obliby způsobené nahodilými vlastnostmi a k hodnotě, které nabude snad vyvlastněný pozemek provedením zamýšlené stavby.

Při určení náhrady budiž dbáno změny v hodnotě zbývajícího pozemku, který zůstal nevyvlastněn.

Náhradu lze dáti také v pozemcích stejné hodnoty; kde se tak státi může z půdy zabrané, staniž se tak, pokud vyvlastněný nemá půdy přes 15 ha.

Náklady vyvlastňovacího řízení nese vyvlastňovatel.

§ 7. — Nevykáže-li vlastník, že osoby, kterým plynou práva z knihovních zápisů, souhlasí, aby jemu náhrada byla přímo vyplacena, složí ji vyvlastňovatel u knihovního soudu. Soud rozvrhne složenou náhradu v nesporném řízení podle zásad exekučního řádu. Průkaz uvedený v první větě jest podati listinou, na níž podpis oprávněného je ověřen soudně nebo notářsky, nebo nějakou listinou veřejnou.

Jakmile vyvlastňovací nález nabude právní moci a náhrada bude zaplacená nebo náhrada nebo prozatímní jistota (§ 5) u knihovního soudu složena, odevzdá úřad vyvlastňovaný pozemek v držení vyvlastňovateli.

§ 8. — Vyvlastnitel nebo jeho právní zástupce je povinen provésti dílo, k jehož zřízení byl vydán vyvlastňovací nález, v přiměřené lhůtě stanovené úřadem vyvlastňovacím.

Vyvlastněné pozemky nezastavěné mohou býti se svolením zemského politického úřadu zcizeny jen, odmítne-li původní vlastník převzítí je zpět do 14 dnů za původní náhradu. Obecně prospěšná stavební sdružení, prodávají-li nezastavěné vyvlastněné pozemky svým členům pro stavbu ve lhůtě vyvlastňovacím nálezem určené, nemusí jich nabídnouti původnímu vlastníku.

Do knih veřejných vložiti jest k návrhu vyvlastnitelovu právo vlastnické a zároveň poznamenati z úřední povinnosti omezení práva vlastnického reálním břemenem ve prospěch státu, provésti stavbu podle odstavce 1. a zákazem zcizení podle odstavce 2.

§ 9. — V soudní úschovu budiž složeno 30 procent náhrady jako jistota za část dávky z majetku původního vlastníka na vyvlastněný pozemek připadající. Složením přestává ručení pozemku za dávku z majetku podle § 62 zákona o dávce z majetku a přírůstku na majetku ze dne 8. dubna 1920, čís. 309 Sb. z. a n.

Převod pozemku do vlastnictví původního vlastníka v případě § 8, odst. 2., je osvobozen od převodního poplatku; dávka z přírůstku hodnoty na majetku se odepíše nebo vrátí.

§ 10. — Nebude-li ve lhůtě dle § 8 dané provedena stavba, pro níž vyvlastnění se stalo, může býti vyvlastňovací nález na žádost vyvlastněného, podanou do 4 neděl po uplynutí uvedené lhůty, zrušen úřadem, který vydal nález. V tom případě zůstává vyvlastněnému vyhrazeno uplatnit náhradu škody pořadem práva.

Z vážných důvodů může úřad, který vydal vyvlastňovací nález, původní lhůtu přiměřeně prodloužit. To platí také o lhůtě podle § 5, odst. 6.

§ 11. — Ustanovení této hlavy o vyvlastňovacím řízení jest užití na vyvlastňovací řízení, pro která podle jiných zákonů bylo dosud použito ustanovení zákona ze dne 17. prosince 1919, č. 20 Sb. z. a n. z roku 1920.

HLAVA DRUHÁ.

Rozhodčí soudy mzdové.

§ 12. — Pro upravení pracovního a služebního poměru v živnostech stavebních, jakož i v podnicích vyrábějících a dopravujících stavební hmoty zřizují se rozhodčí soudy (§ 16).

Příslušnost soudů pro rozhodování sporů vzniklých z pracovního poměru se nemění.

§ 13. — Rozhodčí soud svolá ministerstvo sociální péče, kdykoliv uzná toho potřebu, jakož i k žádosti zájmové organizace zaměstnavatelů nebo zaměstnanců, které jsou povinny předkládati rozhodčímu soudu všechny spory vznikající z poměru pracovního nebo služebního.

§ 14. — Ministerstvo sociální péče jmenuje v dohodě s ministerstvem spravedlnosti předsedu soudce z povolání a vyzve zúčastněnou organizaci zaměstnavatelů a zaměstnanců, aby jmenovaly do něho přísedící tak, aby v soudě zasedali tři zaměstnavatelé a tři zaměstnanci.

§ 15. — Na řízení rozhodčího soudu jest užití obdobně ustanovení § 3, odst. 2., § 4, odst. 1., §§ 5, 6, 8, 9, 10, odst. 2., §§ 11, 12 a 13 zákona ze dne 5. prosince 1919, č. 655 Sb. z. a n.

§ 16. — Rozhodčí soud jest povolán, aby vykládal smlouvy kolektivní, aby rozhodoval hromadné spory, které vznikly ze smlouvy pracovní, a aby stanovil podmínky pracovní, zejména mzdové, pokud se tak nestalo kolektivní smlouvou.

Ve všech těchto případech jest vzít za podklad nálezu průměrný výkon v dotýcném odboru z roku 1914, kde lze stanovit mzdu nebo služné v poměru k výkonu pracovnímu.

Nález vydaný rozhodčím soudem vztahuje se na dobu jednoho roku. Ustanovení kolektivní smlouvy sjednané v této době, jež odporují nálezu, nabývá účinnosti teprve, byla-li schválena rozhodčím soudem.

§ 17. — Rozhodčí soud je také příslušný k rozhodování hromadných sporů, podrobí-li se mu obě strany, byť by jedna z nich byla ve stávce nebo výluce.

Rozhodčí soud jest povinen sejít se do 14 dnů po té, kdy spor byl naň vznesen.

HLAVA TŘETÍ.

Cenové soudy.

§ 18. — Pro stanovení cen stavebních hmot a úplaty za dopravu jich v živnostech a podnicích v § 12 uvedených, jakož i pro stanovení jednotkových cen stavebních rozpočtů zřizují se pro jednotlivé odbory cenové soudy, a to: v Praze pro obvod Čech, v Brně pro obvod Moravy a Slezska, v Bratislavě pro obvod Slovenska a v Užhorodě pro obvod Podkarpatské Rusi.

§ 19. — Cenový soud svolá ve 14 dnech po vyhlášení tohoto zákona přednostu nebo jím ustanovený úředník oddělení pro stavební ruch při zemském politickém úřadu, jenž mu předsedá, a povolá do něho po jednom zástupci zaměstnavatelů a zaměstnanců dotyčného odboru, po jednom odborníkovi ze řad bývalých zaměstnavatelů a zaměstnanců toho odboru, po jednom zástupci svazu zaměstnavatelů stavebních, stavebních družstev obecně prospěšných a odborové dělnické ústředny.

Tyto organizace jsou povinny jmenovati zástupce ve lhůtě předse-
sedou stanovené a předseda cenového soudu jest těmito návrhy vázán.

Do cenového soudu vysílá za přisídícího svého úředníka revisní odbor při ministerstvu financí.

§ 20. — Způsob řízení u cenového soudu bude upraven nařízením.

§ 21. — Cenový soud stanoví ceny na dobu jednoho roku; jest však povinen v prvním týdnu každého kalendářního čtvrtletí ceny znovu prozkoumati a je po případě snížit. Ke změně výrobního nákladu, vzniklé změnou kolektivní smlouvy pracovní, může při tom cenový soud přihlížeti pouze v případě, že změna taková byla schválena rozhodčím soudem.

Cenový soud není však oprávněn ceny zvýšiti.

§ 22. — Snížil-li cenový soud ceny a úplaty v § 18 uvedené, stanoví zároveň dobu, od kdy toto snížení nabývá účinnosti.

HLAVA ČTVRTÁ.

O losové výpůjčce republiky Československé.

§ 23. — Výnosu losové výpůjčky, povolené podle hlavy IV. zákona ze dne 11. března 1921, č. 100 Sb. z. a n., smí býti použito:

a) ke krytí výloh povolených dle finančního zákona pro rok 1921 a 1922 na stavby obytných domů z důvodu reformy finanční správy;

b) k úhradě výloh bytové péče o státní zaměstnance dle hlavy V. a ku poskytování podpor po rozumu ustanovení hlavy VI. a VII. tohoto zákona ze dne 11. března 1921, č. 100 Sb. z. a n.

HLAVA PÁTÁ.

O bytové péči o státní zaměstnance.

§ 24. — Vláda se zmocňuje, aby z výnosu losové státní výpůjčky povolené dle hlavy IV. zákona ze dne 11. března 1921, č. 100 Sb. z. a n. přikázala na rok 1922 částku až do 150,000.000 Kč na postavení obytných budov pro státní zaměstnance.

HLAVA ŠESTÁ.

O finanční podpoře stavebního ruchu a úlevách daňových a poplatkových.

§ 25. — Stavby domů s malými byty zahájené kýmkoli v roce 1921 a 1922 mohou býti podporovány státem podle zákona z 23. května 1919, č. 281 Sb. z. a n., pokud se v této hlavě jinak neustanovuje.

Stejným způsobem jako novostavby mohou býti podporovány také přístavby a nástavby obytných domů.

Výjimečně ve případech zvláštního zření hodných mohou býti podporovány také stavby obytných domů zahájené v roce 1919 a 1920 a stavby domů podle zákona ze dne 30. března 1920, č. 219 Sb. z. a n., byly-li zahájeny před 21. březnem 1921, a byla-li pro ně před tímto dnem podána žádost za podporu podle § 1 nařízení ze dne 4. června 1920, čís. 381 Sb. z. a n., u příslušné okresní politické správy (administrativní vrchnosti I. stolice).

§ 26. — Částku, kterou jest podle § 2 zákona ze dne 23. května 1919, čís. 281 Sb. z. a n., zařaditi do rozpočtu budoucích let, jest přiměřeně zvýšiti.

§ 27. — Na stavby domů s malými byty a na přístavby domů zahájené v roce 1921 a 1922, které budou dokončeny do konce roku 1923, může býti udělena státem podpora:

1. buď tím způsobem, že stát zaručí se věřiteli za zápůjčky poskytnuté na stavby, a to za úrokování, umořování a vedlejší platy a za splacení zaručené zápůjčky;

2. nebo tak, že bez zaručení zápůjčky poskytne po dobu 25 let majiteli roční příspěvek na zúročení a úmor řádně zjištěného stavebního nákladu;

3. nebo tím, že stát zaručí díl přípustné zápůjčky a poskytne příspěvek dle části stavebního nákladu.

Na dokončení staveb zahájených podle zákona z 23. května 1919, č. 281 Sb. z. a n., v roce 1919 a 1920 mohou býti uděleny podpory ve způsobě přímých zápůjček až do výše 100,000.000 Kč, povolených § 32, čís. 4., zákona ze dne 11. března 1921, č. 100 Sb. z. a n.

§ 28. — Záruka státu v § 27 pod čís. 1. uvedená budiž v pozemkové knize poznamenána při zápůjčce poskytnuté a čímž, pokud není jinak ustanoveno, při domech o jednom bytě 60 procent, o dvou bytech 62 proc., o třech bytech 64 proc., o čtyřech bytech 67 proc., o pěti bytech 70 proc., o šesti bytech 73 proc., o sedmi bytech 76 proc., o osmi a více bytech 80 proc. stavebního nákladu řádně zjištěného.

Většina bytů musí se skládati aspoň z pokoje a kuchyně s obytnou plochou nejméně 35 m² pod vlastním závěrem.

Vlastní prostředky, kterými musí stavebník přispěti k úhradě skutečného stavebního nákladu, musí činiti aspoň polovici částky nákladu, za kterou dle 1. odstavce nelze převzít záruky.

Záruka může býti převzata také za stavební úvěr až do výše 90% státem zaručených a předcházejících nezaručených zápůjček.

Při výmazu pohledávky zaručené jest z moci úřední vymazati poznámku podle odstavce 1. zapsanou.

Nařízením může býti tato záruka zvýšena, jde-li o stavby prováděné stavebními sdruženími obecně prospěšnými, obcemi, okresy a župami, aneb o stavby, při nichž obytná plocha činí více než 60 procent plochy zastavěné.

§ 29. — Záruka státu podle § 27, čís. 1., záleží v tom, že se stát zavazuje věřiteli a dlužníku, že

1. bude sám zapravovati ve lhůtách splatnosti celou anuitu (úrok a úmor) a jiné v dlužním úpise o zaručené zápůjčce vymíněné platy;

2. splatí jistinu s příslušenstvím, jak jest v dlužním úpise ustanoveno, nesplatí-li ji dlužník, ač byl upomenut;

3. zaplatí schodek i s úroky z prodlení až do skutečného zaplacení a jinými náklady s vymáháním spojenými, bude-li dům vzat do nucené správy, a nestačí-li jeho výnos, aby byly uhrazeny závazky převzaté dlužníkem podle dlužního úpisu;

4. zaplatí tu část zaručené zápůjčky i s úroky z prodlení až do dne skutečného zaplacení a jinými vedlejšími platy, která by vyšla na prázdno při rozvrhu nejvyššího podání, kdyby byl dům prodán nucenou dražbou.

§ 30. — Podpora státu podle § 27, čís. 2., záleží v tom, že stát se zavazuje vlastníku stavby platiti po dobu 25 let ode dne povoleného užívání stavby ve čtvrtletních lhůtách pozadu splatných příspěvek za zúročení a úmor stavebního nákladu, a to po prvních pět let ve výši 4% (čtyř ze sta), po dalších pět let 3½% (tři a půl ze sta), po následujících pět let 3¼% (tři a čtvrt ze sta), po dalších pět let 3% (tři ze sta) a po posledních pět let 2½% (dvě a půl ze sta).

§ 31. — Příspěvek státu v § 27 pod č. 2. uvedený запиše se na list statkové podstaty jako reální právo a tvoří s nemovitostí ve vložce té zapsanou předmět zástavního práva pro hypotekární dluhy na nemovitosti vložené.

§ 32. — Podpora státu podle § 27, čís. 3., záleží v tom, že stát převzme záruku za zápůjčku, která je menší, než jak připouští § 28, a že se zaváže vlastníku stavby platiti příspěvek na zúročení a úmor části stavebního nákladu, která s připočtením zaručené zápůjčky nesmí činiti více, než jak ustanovuje § 28.

§ 33. — Zápůjčky státem zaručené dle § 27, č. 1. a 3., požívají jistoty sirotčí.

§ 34. — Za účelem poskytování zápůjček státem zaručených mohou sestoupiti se peněžní a pojišťovací ústavy ve zvláštní společnosti s ručním obmezeným a dáti ze svého jmění nebo ze jmění svěřeného této společnosti ve formě vázaných vkladů prostředky potřebné k výhradnímu plnění těchto úkolů. U těchto společností uloží stát mírně zúročitelný vklad podle výnosu výpůjčky losové povolené dle hlavy čtvrté zákona ze dne 11. března 1921, č. 100 Sb. z. a n., ve výši úměrné tomu, kolik ústavy samy ve jmění společnosti na vázaných vkladech uložily.

Společnosti tyto mají právo přijímati vázané vklady úsporné; ministr financí se zmocňuje, aby z částky na podporu stavební v § 26 určené povolil úrokové premie dle délky vázanosti vkladů těchto.

§ 35. — Společnosti dle předchozího paragrafu zřízené, jestliže skutečně činnost jejich se omezuje pouze na poskytování zápůjček, požívají osvobození od daně výdělkové podle II. hlavy zákona ze dne 25. října 1896, č. 220 ř. z. (na Slovensku a v Podkarpatské Rusi od daně zárodkové podniků veřejně účtujících) a od daně důchodové vybírané na základě příznání dle hlavy III. cit. zákona (na Slovensku a v Podkarpatské Rusi od daně úrokové a rentové dle zák. čl. XXII. z r. 1875).

Úroky ze vkladů úsporných placené nebo k dobru připsané zmíněnými společnostmi jsou osvobozeny jak od daně důchodové (úrokové a rentové) tak od 4%ního poplatku (§ 7 zák. z 29. února 1864, č. 20 ř. z., a cis. nař. z 28. srpna 1916, č. 281 ř. z.).

§ 36. — Listiny dlužní a záruční o úvěrech a zápůjčkách povolených dle ustanovení tohoto zákona, dále výmazné kvitance o úplném nebo částečném zaplacení těchto zápůjček jsou osvobozeny od poplatků stupnicových a vkladních.

Převádí-li stavební sdružení obecně prospěšné vystavěné budovy na svoje členy, neb obec na čekatelé, jest tento převod osvobozen od poplatku převodního. Totéž osvobození přísluší oprávněnému podnikateli staveb pro první prodej v době pěti let od dokončení staveb.

Na směnky a poplatky v řízení sporném se osvobození nevztahuje.

§ 37. — Ustanovení zákona ze dne 30. března 1920, čís. 209 Sb. z. a n., o přechodných daňových výhodách pro stavby, rozšiřují se také na stavby, které budou stavebně ukončeny nejdéle do konce roku 1923, s tou odchylkou, že stavbám domů s malými byty, které se započnou v roce 1921 a 1922 a stavebně dokončí nejdéle do konce roku 1923, přísluší úplné osvobození od domovní daně třídní a činžovní na dobu 50 let; sazby daňové, jichž užití jest pro dobu plné daně, zůstávají v těchto případech nezměněny. Jinak zůstávají platné předpisy, zejména pokud jde o výhody z důvodu stavby, nadále v platnosti.

HLAVA SEDMÁ.

Finanční podpora staveb provisorních a úprav budov.

§ 38. — Vláda se zmocňuje, aby podporu do 60% stavebního nákladu udělila na úpravy budov dosud neobytných nebo neobytných částí budov k účelům obývacím zahájené v roce 1919 až 1922 a na provisorní stavby zahájené v roce 1919 až 1921.

§ 39. — Provisorní stavby a úpravy budov uvedené v § 38 požívají, pokud budou provedeny v roce 1922, úlev poplatkových podle § 36 tohoto zákona a daňových úlev podle zákona ze dne 30. března 1920, č. 209 Sb. z. a n.

HLAVA OSMÁ.

Změna, dočasná a dílčí bezúčinnost stavebních řádů.

§ 40. — Po dobu účinnosti této hlavy omezuje se působnost státní regulační komise pro hlavní město Prahu s okolím zřízené podle zákona ze dne 5. února 1920, čís. 88 Sb. z. a n., v tom, že, pokud měla právo zasahovati do povolení stavebního, vydávaného obcemi, netřeba jí předkládati stavební plány před udělením povolení stavebního.

§ 41. — Na touž dobu pozbývají s obmezením podle § 52 účinnosti předpisy všech stavebních řádů, pokud jsou nahrazeny ustanoveními této hlavy o úlevách.

Po dobu účinnosti této hlavy nepůsobí § 106, pokud se týká zřizování nových obytných budov, ležících zcela mimo obvod obce a staveb nad propůjčenými důlními měrami, pak § 25, odst. 2., a § 102, odst. 7., stavebního řádu pro Slezsko ze dne 2. června 1883., čís. 26 z. z.

Stavebním úřadem pro řízení a rozhodování o stavbách nad propůjčenými důlními měrami jest i ve Slezsku obec. Ke každé stavební komisi o stavbě nad důlními měrami musí býti zváni kromě ostatních interesentů také majitel důlního pole, zástupce revírního horního úřadu, a nemá-li obec svého technického úředníka, kvalifikovaného jako stavitel nebo stavební inženýr, i státní stavební technik příslušné okresní politické správy.

Úlevy pro staveniště.

§ 42. — Na pozemcích, jež do polohových plánů pojaty nebyly, a v obcích, které neopatřily si plánů polohových, lze stavěti jen, když pro stavby takto vznikající dosíci se dá v souvislosti se zastavěnými čtvrtěmi snadné nebo aspoň nikoli nákladné komunikace, třeba jen prozatímní, a když udržovací náklady nebudou požadovány od obce.

Úlevy v řízení.

§ 43. — Žádosti za povolení stavební buděž stavebními úřady rozhodnuty nejdéle do 14 dnů.

Nevydá-li stavební úřad rozhodnutí v předepsané lhůtě, provede řízení a rozhodne s konečnou platností k žádosti strany na náklad obce zemský politický úřad, který musí zachovati stejnou lhůtu.

Pokud tento zákon mluví o obcích a stavebních úřadech obecních, platí ustanovení jeho i o městech se zvláštními statuty a městech municipálních.

Stížnosti při stavbách podle tohoto zákona povolovaných jest podati nejdéle v osmi dnech po doručení rozhodnutí první instance u ní k zemskému úřadu politickému, který svými stavebními orgány (§ 53) jest povinen rozhodnouti ve 14 dnech po předložení stížnosti instancí prvou.

Obec jest povinna stížnost u ní podanou předložiti do 14 dnů zemskému politickému úřadu.

§ 44. — Do tří dnů po doručení povolení stavebního je stavební úřad prvé stolice povinen vytýčiti stavební čáru a stanoviti niveau nebo vydati žadateli k tomu potřebné pomůcky, dotýká-li se stavba čar uličních nebo silnice. Jinak tak učiniti může na nebezpečí obce stavebník, přibíra oprávněného technického znalce.

Úlevy v provádění stavby.

§ 45. — Za konstruktivní provedení, bezpečnou obyvatelnost a zdravotní nezávadnost ručí před úřady stavební živnostník, odpovědný podle dnešních platných předpisů.

Stabilita stavebního projektu předloženého k úřednímu schválení za účelem povolení stavby budiž doložena řádnými výpočty podle předpisů o přípustném zatížení konstrukcí stavebních a dovořeném namáhání hmot.

§ 46. — Každý dům budiž stavebním celkem pro sebe, opatřen vlastními zdmi hraničními.

Volba stavebních hmot ponechána volnému uvážení stavebníka, nesmí však býti na újmu trvanlivosti budovy. Krytí slamou při souvislých stavbách není dovoleno.

§ 47. — Domy obytné mohou býti povoleny o pěti patrech; světlou výšku lze snížit v nich pro místnosti obytné a pracovní až na 2 m 60 cm, v podkrovní až na 2 m 40 cm.

§ 48. — V podkrovních bytech dovoluje se zatížení podlahy pouze 150 kg na 1 m² a lze užiti vazných trámů jako stropnic, při čemž budiž účelně a vhodně bráněno šíření požáru.

§ 49. — Klosety přípustno zřizovati v koupelnách, jsou-li tyto z před-síně přístupny a přímo větrány.

Tam, kde není soustavné kanalisace, dovolena jest dočasně soustava žumpová.

§ 50. — V domcích rodinných netřeba zřizovati schodiště i chodby ohnivzdorně a uzavřeně. Jich šířky i výšky mohou uchylovati se od předpisů dosavadních stavebních řádů.

§ 51. — Zřizování chodníků a dvorů dlážděných jest na žádost stavebníka odročiti na dobu pozdější.

§ 52. — Ustanovení předchozích paragrafů této hlavy vztahují se jen na stavby obytných domů, které se provádějí se státní podporou dle hlavy VI. a VII., a na stavby, pro které se stavebník dožaduje úlev podle této hlavy.

Kdo nechce užítí úlev této hlavy, jest povinen provést stavbu podle předpisů stavebních řádů.

Na stavby obytných domů, prováděné se státní podporou podle hlavy VI. a VII., jest vždy užítí ustanovení §§ 43 a 44. Ustanovení § 41, odst. 3., jest užítí na všechny stavby nad propůjčenými dlužními měrami, vyjímaje stavby státní a zemské (§ 102, odst. 1., stav. řádu pro Slezsko ze dne 2. června 1883, čís. 26 z. z.).

Pro jiné stavby zůstávají v platnosti předpisy stavebních řádů.

Úřady a příslušnost.

§ 53. — Stavby podle ustanovení hlavy VI. a VII. podporované podřizují se evidenci, ústřednímu dozoru a rozhodování ministerstva veřejných prací a ministerstva sociální péče.

Vláda se zmocňuje, aby službu obou ministerstev pro účely tohoto zákona místně sloučila a kompetenci vhodně upravila.

Při zemských politických správách v Praze, Brně (pro Moravu a Slezsko), dále při úřadě ministra s plnou mocí pro správu Slovenska v Bratislavě (pro Slovensko) a při civilní správě v Podkarpatské Rusi v Užhorodě (pro Podkarpatskou Rus) zřizují se zvláštní oddělení pro stavební ruch, jinž bude rozhodovati o stavbách, stížnostech a stavebních záležitostech podle tohoto zákona vůbec prováděných a posuzovaných jako konečné a výlučné instanci odvolací. Jde-li o porušení ustanovení této hlavy nebo ohrožený veřejný neb státní zájem, jest přípustna mimořádná stížnost na ministerstvo veřejných prací.

§ 54. — Těmto orgánům náleží, aby vhodnou organizací práce, výroby stavebních hmot a jiných stavebních potřeb, jakož i organizací stavebního podnikání napomáhaly k rychlé, účelné a hospodárné výstavbě obytných a jiných ve veřejném zájmu nutných budov.

§ 55. — Orgány tyto mohou od majitelů, uschovatelů nebo výrobců stavebních hmot a jiných k provedení stavby nutných potřeb tyto předměty kdykoli požadovati, když je zřejmo, že jsou zadržovány z ohledů spekulacních, a mohou před svým rozhodnutím učiniti opatření, aby předměty byly zabezpečeny.

Aby opatření mohly stavební hmoty a jiné k provedení stavby nutné potřeby, mají též právo, kdykoli prohlížeti všechny podniky, které vyrábějí, dodávají nebo dopravují stavební hmoty nebo jiné k provedení stavby nutné potřeby, šetříce ústavního zákona ze dne 9. dubna 1920, č. 293 Sb. z. a n.

§ 56. — Přednosta oddělení pro stavební ruch v Praze, Brně, Bratislavě a Užhorodě jmenuje vláda z úředníků zemských a státních. Ostatní personál přiděluje zemský politický úřad.

§ 57. — Rozhodnutí, jež orgány stavební v druhé instanci učiní, jest vydávati stranám jménem zemského politického úřadu, který jest povinen rozhodnouti do 14 dnů.

§ 58. — Působnost zemského politického úřadu podle §§ 8, 43, 56 a 57 tohoto zákona vykonává na Slovensku úřad ministra s plnou mocí pro správu Slovenska, v Podkarpatské Rusi civilní správa.

HLAVA DEVÁTÁ.

Ustanovení závěrečná.

§ 59. — Osobní a věcný náklad spojený s prováděním tohoto zákona hradí se z úvěru podle § 23.

§ 60. — Nařízením budou stanoveny podrobné podmínky státní podpory podle §§ 27, 28 a 38 tohoto zákona, zejména jakým náležitostem musí

vyhovovati žadatel o státní podporu a zaručená zápůjčka, a dále podrobná ustanovení o povinnostech majitele domu, na kterém zápůjčka ta vázne, ustanovení o řízení o žádostech za státní podporu a jiné.

§ 61. — Nařízením budiž ustanoveno, jaká část nákladu musí býti uhrazena výnosem domu, a do jaké míry může stát požadovati na dlužníku náhradu platů učiněných za něho z důvodů záruky.

§ 62. — Ustanovení hlavy první a sedmé pozbývají účinnosti dnem 31. prosince 1922; ustanovení hlavy druhé, třetí a osmé dnem 31. prosince 1923.

§ 63. — Zákon tento nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

§ 64. — Vládě se ukládá, aby tento zákon provedla.

(Vyhlášen v 15. částce Sb. z. a n. dne 18. února 1922.)

Ochrana dělnická.

Zákon ze dne 31. ledna 1922, č. 34, o nároku obchodních pomocníků a jiných zaměstnanců v podobném postavení na Slovensku a v Podkarpatské Rusi na peněžité požitky v některých případech vojenské povinnosti.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1. — Zaměstnanec na Slovensku a na území Podkarpatské Rusi,

a) který jest ustanoven u kupce při provozování obchodu převážně k úkonům kupeckým (obchodní pomocníci) nebo k službám vyšším nekupeckým, nebo

b) který jest převážně zaměstnán konáním služeb kupeckých nebo vyšších nekupeckých při provozování podniků neb ústavů druhu níže uvedeného, byť i podnikatel neb ústav nebyl kupcem ve smyslu zákona obchodního,

1. ve všelikých podnicích, na které se vztahuje živnostenský řád,

2. v úvěrních ústavech, spořitelnách, záložnách, výdělkových a hospodářských společenstvech, zastavárnách, zaopatřovacích a rentových ústavěch, nemocenských pokladnách, zapsaných pokladnách pomocných, všelikých pojišťovnách bez rozdílu, zdali provozují soukromé pojišťovací obchody nebo slouží účelům veřejnoprávního pojišťování, jakož i ve svazech řečených ústavů,

3. v redakci, správě nebo prodeji periodického tiskopisu,

4. v kancelářích advokátů, notářů a patentních zástupců,

5. u civilních inženýrů, neautorisovaných architektů a u civilních geometrů,

6. v tabáčních trafikách a loterních sběrnách,

7. u obchodních dohodců a zprostředkovatelen soukromých obchodů a v informačních kancelářích,

podrží, je-li od služby zdržen vykonáváním povinnosti vojenské, nárok na své peněžní požitky až do doby čtyř neděl, trval-li služební poměr již nepřetržitě jeden rok.

Tohoto nároku není, bude-li zaměstnanec povolán, aby konal presenční službu vojenskou na zákonem určenou jednorocní nebo delší dobu.

§ 2. — Osoby u kupce zaměstnané, jichž se jen výjimečně užívá k službám kupeckým, jakož i osoby, které konají převážně úkony podřízení, nepokládají se za obchodní pomocníky.

§ 3. — Provozuje-li podnik druhu naznačeného v § 1 veřejný fond, země, župa, okres neb obec, vztahuje se tento zákon na zaměstnance, za-